

JAK KLIENCI TFI OSZCZĘDZAJĄ NA EMERYTURĘ

Warszawa, listopad 2010 roku

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Charakterystyka respondentów	3
Cel oszczędzania w TFI.....	4
Opinie na temat przyszłej emerytury i skłonność do dodatkowego oszczędzania	5
Jak klienci TFI oceniają różne sposoby dodatkowego oszczędzania na emeryturę ...	8
Co klienci TFI wiedzą o IKE i jak je oceniają	9
Opinie o funduszach inwestycyjnych	11
Podsumowanie	12

Wstęp

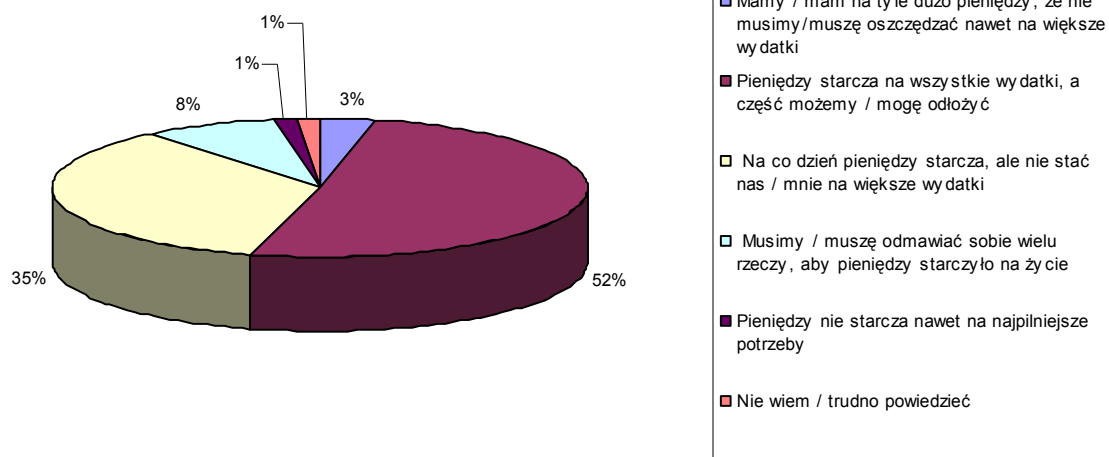
Badanie „**Jak klienci TFI oszczędzają na emeryturę**” zostało przeprowadzone w sierpniu i wrześniu 2010 roku przez 6 TFI, Członków Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami na grupie 1031 klientów towarzystw funduszy inwestycyjnych. W badaniu udział wzięły: Aviva Investors TFI S.A, BPH TFI S.A. BZ WBK AIB TFI S.A, ING TFI S.A. Pioneer Pekao TFI S.A, PKO TFI S.A. Badanie było kontynuacją przeprowadzonego w maju badania „Jak Polacy oszczędzają na emeryturę”, którego celem było poznanie opinii Polaków na temat przyszłej emerytury oraz dodatkowego dobrowolnego oszczędzania na ten cel, ich wiedzy w zakresie dostępnych form długoterminowego gromadzenia środków oraz praktyki oszczędzania emerytalnego. Badanie grupy klientów TFI miało dostarczyć informacji na temat wiedzy i praktyki osób, które posiadają już doświadczenie w zakresie inwestowania własnych pieniędzy. Czy dzięki temu lepiej rozumieją mechanizmy rynku kapitałowego, mają większą wiedzę i świadomość potrzeby dodatkowego oszczędzania na emeryturę? Czy korzystają z III filaru?

Charakterystyka respondentów

57% respondentów przeprowadzonego badania stanowią mężczyźni a 43% kobiety. Klienci TFI to głównie osoby młode. Największą grupę badanych (ponad 1/3) stanowią osoby pomiędzy 35 a 44 rokiem życia oraz osoby od 25 do 34 lat (29%). Tylko 12% to najstarsi uczestnicy funduszy, którzy mają powyżej 55 lat. Badane osoby głównie mieszkają w dużych miastach, co czwarty w mieście powyżej 500 tys. mieszkańców. 88% z nich pracuje zawodowo, natomiast 12% obecnie nie pracuje. Wśród pracujących ponad 1/3 stanowi kadra kierownicza, następnie osoby pracujące na własny rachunek oraz pracownicy średniego szczebla. Jako powód braku aktywności zawodowej największa część respondentów podaje bezrobocie oraz zajmowanie się domem. Prawie jedna piąta badanych klientów TFI przebywa na rencie.

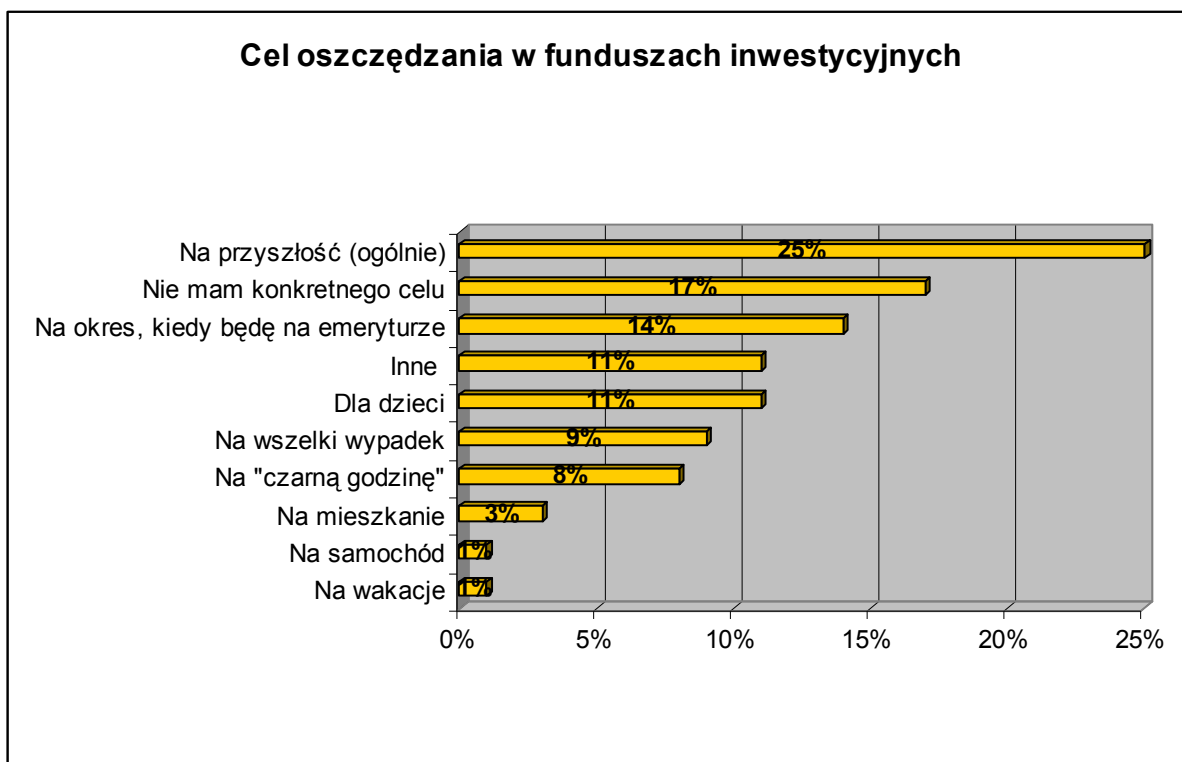
Badani klienci TFI to głównie osoby dobrze zarabiające, 63% z nich zarabia miesięcznie „na rękę” powyżej 2000 PLN. Wysokość zarobków ma odzwierciedlenie w ocenie własnej sytuacji materialnej przez badanych. Ponad połowa badanych dobrze ocenia swoją sytuację materialną, która w ich ocenie umożliwia im pokrycie wszystkich wydatków oraz odłożenie części pieniędzy. Trochę gorzej ocenia swoją sytuację ponad 1/3 ankietowanych, którym nie brakuje środków na codzienne wydatki, jednak na większe zakupy nie mogą sobie pozwolić.

Ocena własnej sytuacji materialnej

Cel oszczędzania w TFI

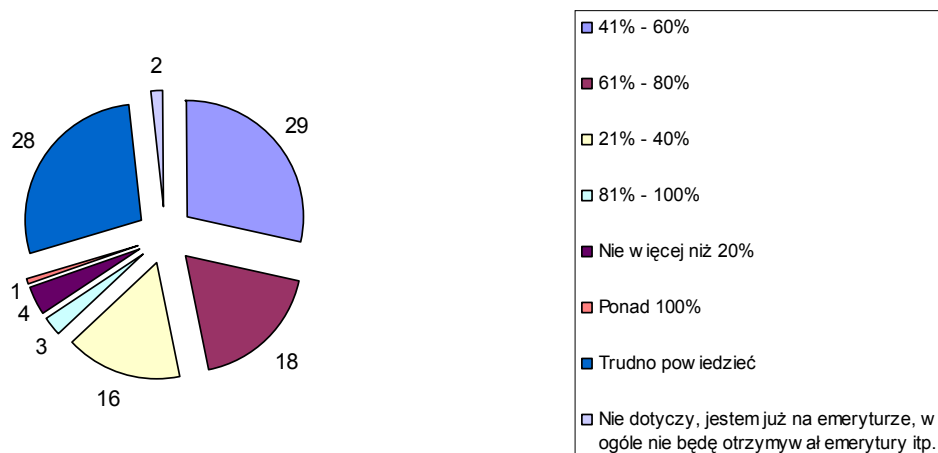
Klienci TFI zapytani, na co oszczędzają w funduszach inwestycyjnych, najczęściej wskazywali odpowiedź „na przyszłość ogólnie” (odpowiedział tak co czwarty ankietowany) oraz bez konkretnego celu (17%). Z myślą o przyszłej emeryturze inwestuje w funduszach inwestycyjnych 14% uczestników funduszy.

Opinie na temat przyszłej emerytury i skłonność do dodatkowego oszczędzania

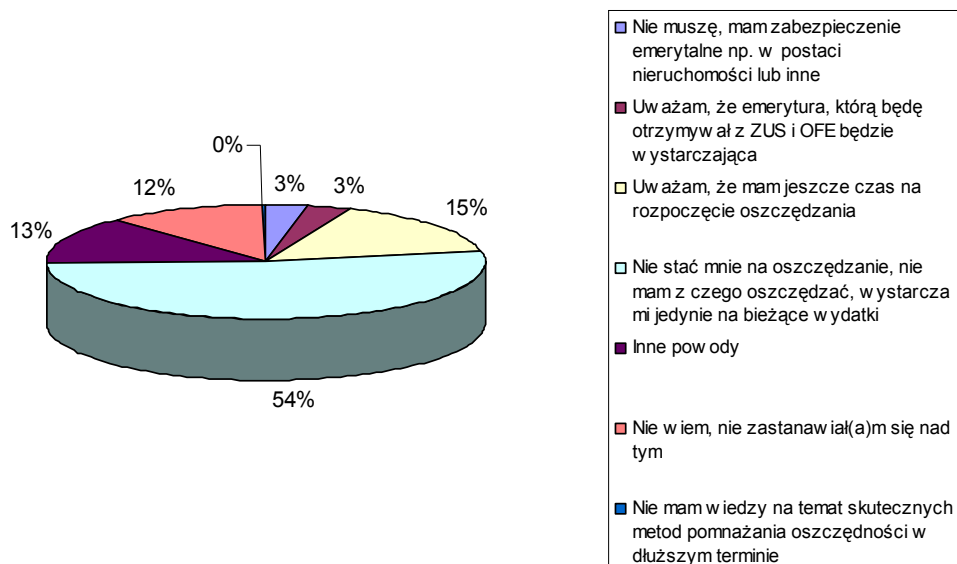
Prawie połowa badanych klientów TFI (49%) ocenia, że ich przyszła emerytura wypłacana z I i II filaru nie przekroczy 60% pensji lub ostatniego dochodu z działalności przed przejściem na emeryturę i będzie ona dla 77% ankietowanych niewystarczająca. Tylko 15% klientów TFI uważa poziom przyszłego świadczenia emerytalnego za wystarczający, a 4% to optymiści, którzy oczekują emerytury na poziomie powyżej 80%.

Jaka będzie Pana(i) zdaniem wysokość Pana(i) emerytury (wyrażona w %) w stosunku do Pana(i) pensji lub ostatniego dochodu z działalności przed przejściem na emeryturę, pod warunkiem odkładania środków w I i II filarze?

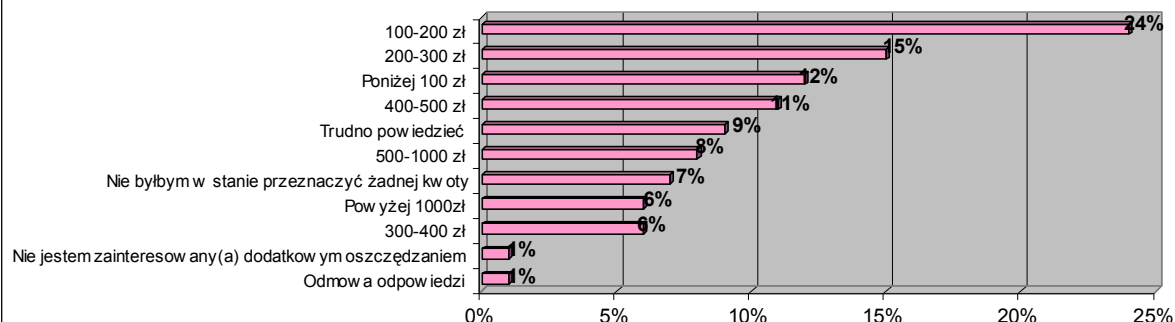
W grupie przebadanych klientów TFI więcej osób oszczędza dodatkowo na czas przyszłej emerytury (64%) niż nie oszczędza (36%). Mimo nieodkładania obecnie dodatkowych środków, ponad 1/3 osób, które nie oszczędzają planuje rozpocząć oszczędzanie. Badani zapytani o przyczyny zaniechania oszczędzania jako główny powód podają brak środków (51%) oraz przekonanie, że jest jeszcze na to czas (15%).

Dlaczego nie oszczędza Pan(i) dodatkowo na emeryturę?

Respondenci zapytani o możliwość wygospodarowania w domowym budżecie miesięcznie kwoty przeznaczonej na dodatkowe oszczędzanie emerytalne, najczęściej wskazywali od 100 do 200 zł. Tyle może odłożyć prawie co czwarty badany klient TFI. 15% jest w stanie zaoszczędzić miesięcznie od 200 do 300 zł a 11% od 300 do 400 zł. 7% nie jest w stanie przeznaczyć żadnej kwoty na ten cel.

Jaką kwotę byłby Pan/byłaby Pani w stanie miesięcznie przeznaczyć na dodatkowe oszczędzanie pod kątem przyszłej emerytury?

Wśród tych, którzy z myślą o przyszłości gromadzą środki na okres emerytury, najbardziej popularne i wybierane przez prawie ¼ są fundusze inwestycyjne, czyli produkty, które w długim okresie, jakim jest oszczędzanie emerytalne, mogą przynosić najwyższe stopy zwrotu. Na drugim miejscu znalazły się lokaty bankowe, na trzecim polisy ubezpieczeniowe.

Tabela 1

W jaki sposób oszczędza Pan(i) na czas, gdy będzie Pan(i) w wieku emerytalnym?	%
Fundusze inwestycyjne	24%
Lokata bankowa	15%
Polisa ubezpieczeniowa	10%
Konto oszczędnościowe w banku	9%
IKE, czyli Indywidualne Konto Emerytalne, czyli III filar	9%
Nieruchomości, działki, grunty rolne	9%
Akcje	8%
Konto osobiste, rachunek bankowy	7%
Obligacje Skarbu Państwa	4%
Programy systematycznego oszczędzania/inwestowania	3%
PPE, czyli Pracownicze Programy Emerytalne	2%

Odkładam pieniądze w domu „do szuflady”, „do skarpety”	1%
--	----

Z IKE czyli Indywidualnymi Kontami Emerytalnymi, które zostały stworzone z myślą o przyszłych emerytach oszczędza 9% badanych uczestników funduszy inwestycyjnych, wśród których najwięcej posiada IKE w towarzystwie funduszy inwestycyjnych (37%), na drugim miejscu uplasowały się towarzystwa ubezpieczeniowe (33%) a na trzecim banki (22%).

Jak klienci TFI oceniają różne sposoby dodatkowego oszczędzania na emeryturę

Jako najlepszy sposób do dodatkowego oszczędzania na emeryturę klienci TFI najczęściej wskazywali inwestycje w nieruchomości, działki, grunty rolne. W drugiej kolejności doceniona została atrakcyjność funduszy inwestycyjnych – co piąty badany ocenił ten instrument najwyżej. Na trzecim miejscu, przed Indywidualnymi Kontami Emerytalnymi, uplasowały się lokaty bankowe mimo iż nie są to efektywne sposoby oszczędzania w długim terminie.

Tabela 2

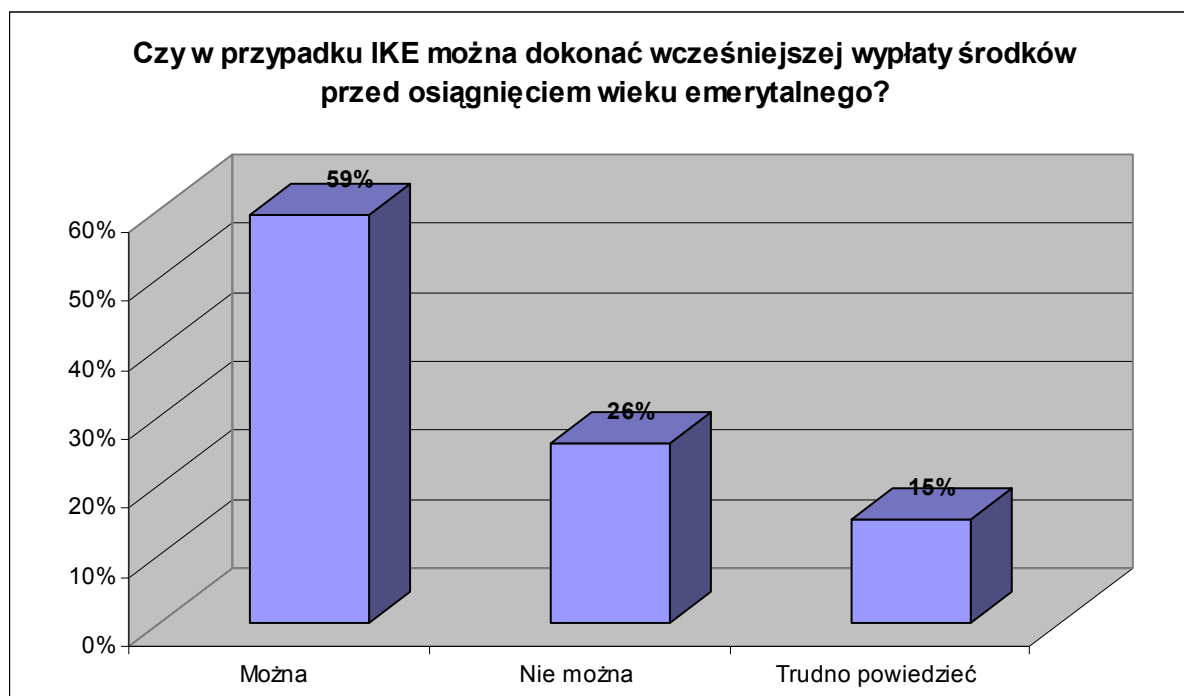
Który z poniższych sposobów jest Pana(i) zdaniem najlepszy do dodatkowego oszczędzania na emeryturę?	%
Nieruchomości, działki, grunty rolne	28%
Fundusze inwestycyjne	20%
Lokata bankowa	11%
Indywidualne Konto Emerytalne	7%
Programy systematycznego oszczędzania/inwestowania,	6%
Obligacje Skarbu Państwa	5%
Nie wiem, trudno powiedzieć	5%
Konto oszczędnościowe w banku	4%
Polisa ubezpieczeniowa	4%
Akcje	4%
Konto osobiste, rachunek w banku	3%
Pracownicze Programy Emerytalne	2%
Odkładanie pieniądze w domu „do szuflady”, „do skarpety”	1%
Inny sposób	1%

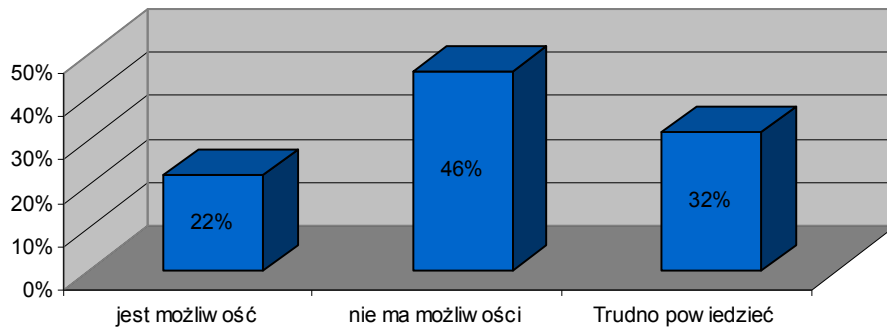
Co klienci TFI wiedzą o IKE i jak je oceniają

Wiedza klientów TFI na temat Indywidualnych Kont Emerytalnych jest w większości prawidłowa. Na cztery cechy charakterystyczne dla IKE w przypadku 3 większa liczba badanych wskazywała dobre a nie złe odpowiedzi. Większość badanych wie, że w ramach IKE można dokonać wcześniejszej wypłaty środków oraz że wypłacane świadczenia są zwolnione z podatku od zysków kapitałowych. 46% respondentów wie także, że nie ma możliwości odliczenia wpłacanych środków od podstawy opodatkowania, w stosunku do 22%, którzy sądzą, że taka możliwość jest. Najmniej trafnych odpowiedzi pojawiło się w pytaniu o roczny limit wpłat na IKE. Tylko 35% wie, że istnieje roczny limit wpłat w wysokości trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. 42% wskazało, że nie ma takiego limitu. Charakterystyczny również jest spory odsetek osób, którzy nie potrafili ocenić czy IKE daną właściwość posiada czy nie. Najwięcej odpowiedzi „trudno powiedzieć” pojawiło się w pytaniu o odliczanie środków od postawy opodatkowania (32%), najmniej w pytaniu o wcześniejsza wypłatę środków (15%).

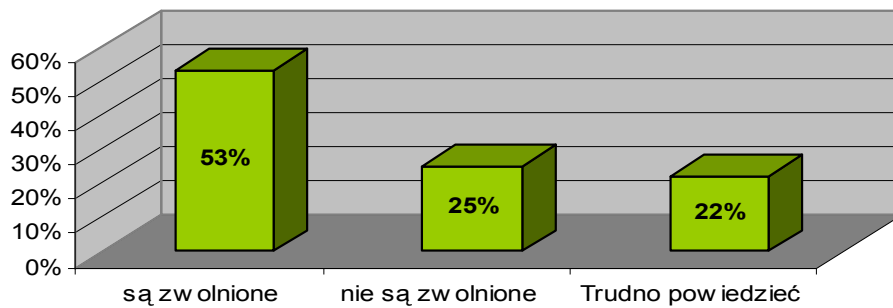
Po przedstawieniu ankietowanym charakterystyki IKE, 60% uczestników funduszy oceniło je jako atrakcyjne narzędzie do dodatkowego gromadzenia środków na emeryturę (dla 56% jest raczej atrakcyjne a dla 4% zdecydowanie atrakcyjne). Tylko 5% nie umiało ocenić atrakcyjności tego produktu.

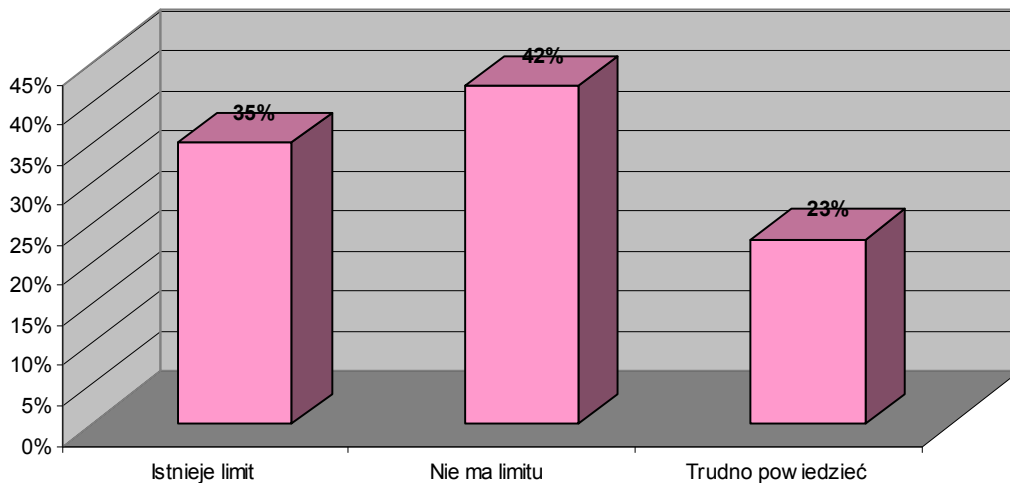
Czy w przypadku IKE jest możliwość odliczenia środków zgromadzonych na nim od podstawy opodatkowania?

Czy oszczędności zgromadzone w ramach IKE są zwolnione z podatku od zysków kapitałowych tzw podatku Belki przy wypłacie po przejściu na emeryturę?

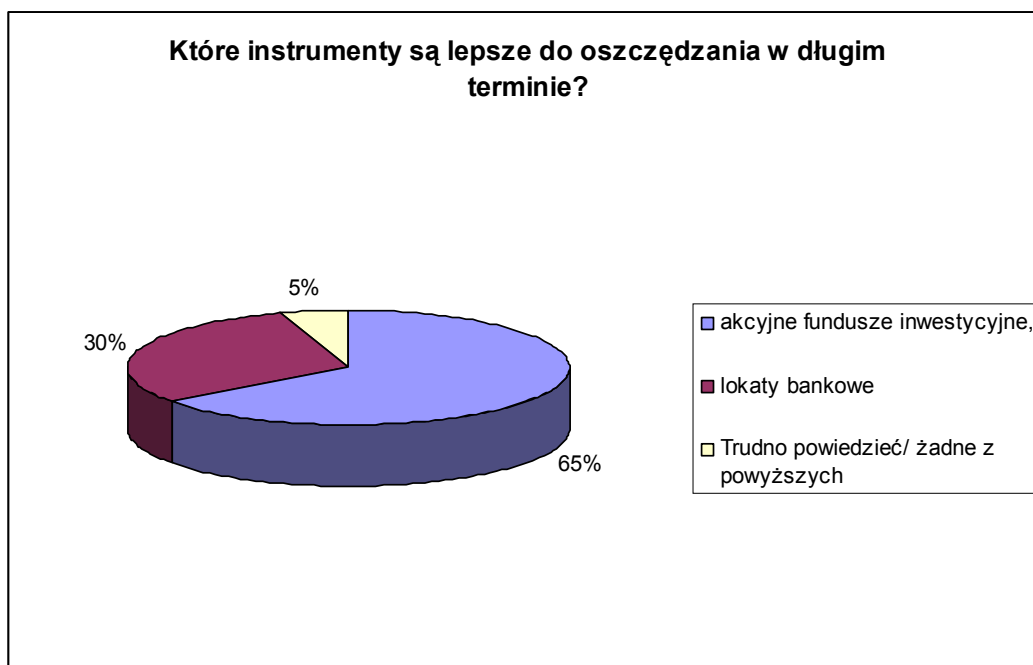

Czy w przypadku IKE istnieje roczny limit wpłat do wysokości trzykrotnego przeciętnego krajowego miesięcznego wynagrodzenia?

Opinie o funduszach inwestycyjnych

Na pytanie o ocenę atrakcyjności funduszy inwestycyjnych, $\frac{3}{4}$ klientów TFI uważa, że są to dobre instrumenty do długoterminowego oszczędzania emerytalnego w stosunku do 22%, którzy tak nie uważają. Fundusze oceniane są też wyżej w porównaniu z innymi formami oszczędzania takimi jak: lokaty, polisy ubezpieczeniowe oraz samodzielne inwestowanie na giełdzie.

Podsumowanie

Klienci TFI w większości mają świadomość wysokości ich przyszłego świadczenia emerytalnego, w związku z czym przeznaczenie dodatkowych środków na zabezpieczenie przyszłości. Jest to główny cel oszczędzania w TFI podawany przez respondentów. W związku z tym właśnie fundusze inwestycyjne są najbardziej popularną formą oszczędzania emerytalnego dla zbadanych klientów TFI przed lokatami bankowymi oraz polisami ubezpieczeniowymi. Z produktów III-filarowych, stworzonych z myślą o przyszłych emerytach, czyli IKE i PPE korzysta odpowiednio 9% i 3%. Klienci TFI dość wysoko oceniają fundusze jako najlepszą formę dodatkowego emerytalnego oszczędzania (dla 1/5 jest to najlepszy sposób) i atrakcyjne narzędzie do gromadzenia środków na emeryturę według 3/4 badanych klientów). W długim horyzoncie czasowym inwestycji, fundusze są lepiej postrzegane od lokat bankowych, polis ubezpieczeniowych oraz samodzielnego inwestowania na giełdzie. Choć klientów TFI charakteryzuje w miarę wysoki poziom wiedzy na temat Indywidualnych Kont Emerytalnych, nie zawsze udzielane były prawidłowe odpowiedzi na temat właściwości IKE. Najwięcej trudności sprawiła badanym kwestia możliwości odliczenia od podstawy opodatkowania składek na IKE, co pokazuje, że potrzeba kompleksowej akcji edukacyjno-informacyjnej na temat III filaru, jak również, że w pewien sposób jest to oczekiwana korzyść podatkowa.